

УДК 336.558

С. Сюрпіта, магістрантка

Науковий керівник: Гарматій Наталі, канд.екон.наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Україна

**ВРАХУВАННЯ ЗОВНІШНІХ ТА ВНУТРІШНІХ РИЗИКІВ
ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

S. Surpita

N. Harmatiy Ph.D, Assoc. Prof., scientific supervisor

**TAKING INTO ACCOUNT OF EXTERNAL
AND INTERNAL RISKS OF ACTIVITY OF THE BANKING SYSTEM
OF THE NATIONAL ECONOMY**

Звичайно, що функціонування банківської системи кожної країни, національного сектору в тому числі є вагомим фактором як стабілізації, так і дестабілізації розвитку економіки.

Можна навіть стверджувати, що банківський сектор є напевне найбільш чутливим до впливу зовнішніх та внутрішніх чинників. Останні зовнішні впливи пандемії Covid-19 є тому наочне представлення. Але перш за все ми розглянемо внутрішні ризики діяльності. Наукові дослідження в цьому напрямку ведуться уже з тих пір, коли почала діяти грошова система і відповідно управління фінансовими потоками через діяльність банківських структур.

Розглянемо Положення основного моніторингового органу управління банківською системою, щодо управління і врахування можливих ризиків у своїй діяльності. Дані подаймо у таблиці 1., дана таблиця створена на основі опрацювання джерела [1].

Систематизація кваліфікація можливих ризиків діяльності банківських систем національної економіки представимо на рисунку 1.

Кваліфікувати та розпізнавати можливі види ризиків, як внутрішньої діяльності банку, так і зовнішньої дуже важливо, оскільки, банківські установи перші реагують на всі зміни, які відбуваються як в національній економіці, так і в світовій та європейських економіках, тому на нашу думку так важливо ідентифікувати всі можливі ризики діяльності.

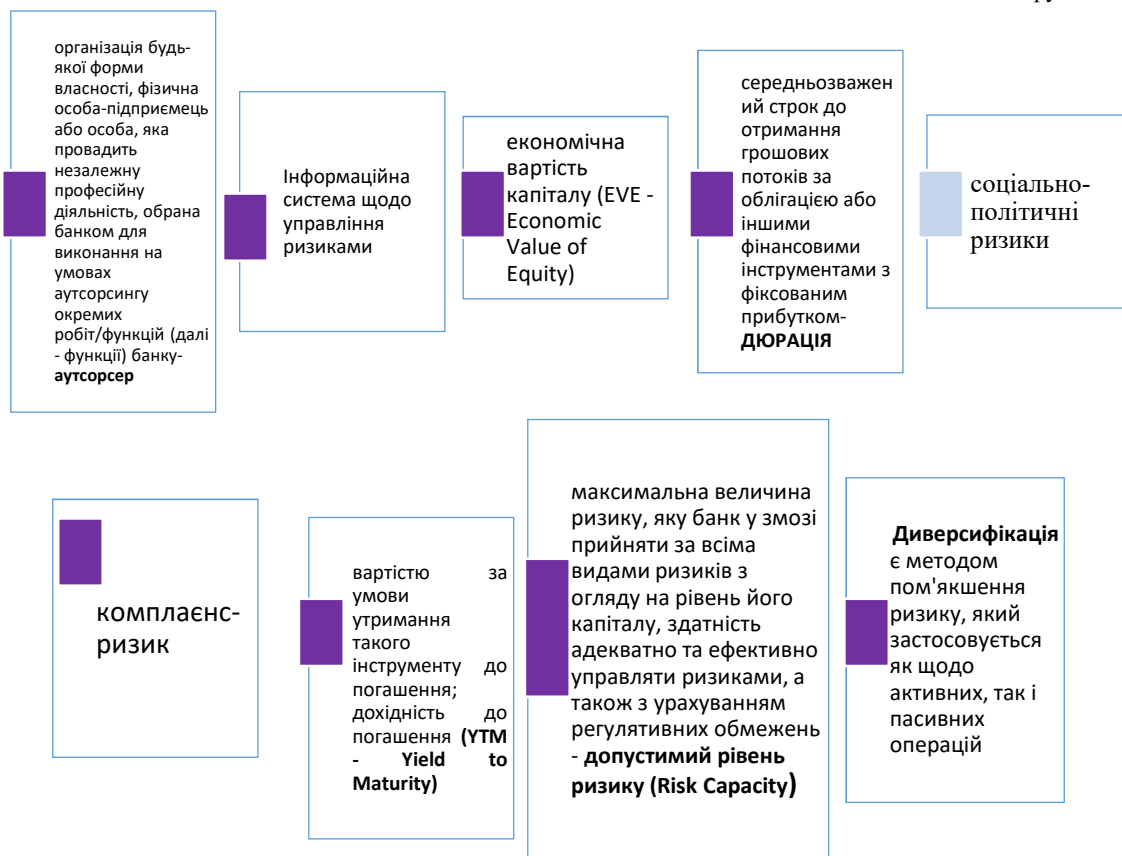

Рис. 1. Систематизація та ідентифікації можливих ризиків діяльності банківської установи.

Врахування вище перелічених ризиків на нашу думку є доцільно, для стабільної роботи банківських установ, як державної форми власності так і комерційних структур.

На рисунку структуруємо види ризиків, які можливі при операціях з цінними паперами (ЦП).

Моніторинг управління портфелем цінних паперів як один із можливих способів диверсифікації діяльності ризиків, з виявленням найбільш слабких та вразливих цінних паперів, із ступенем найбільшого ризику, для постійного моніторингу, та врахування кореляційного впливу ризикових цінних паперів на інші в загальному портфелі банківської установи, мова іде як про депозитний портфель так і кредитний.

На рисунку 2, проведемо візуалізацію величин, що оцінюють можливі ризикові операції із цінними паперами банку національної економіки.

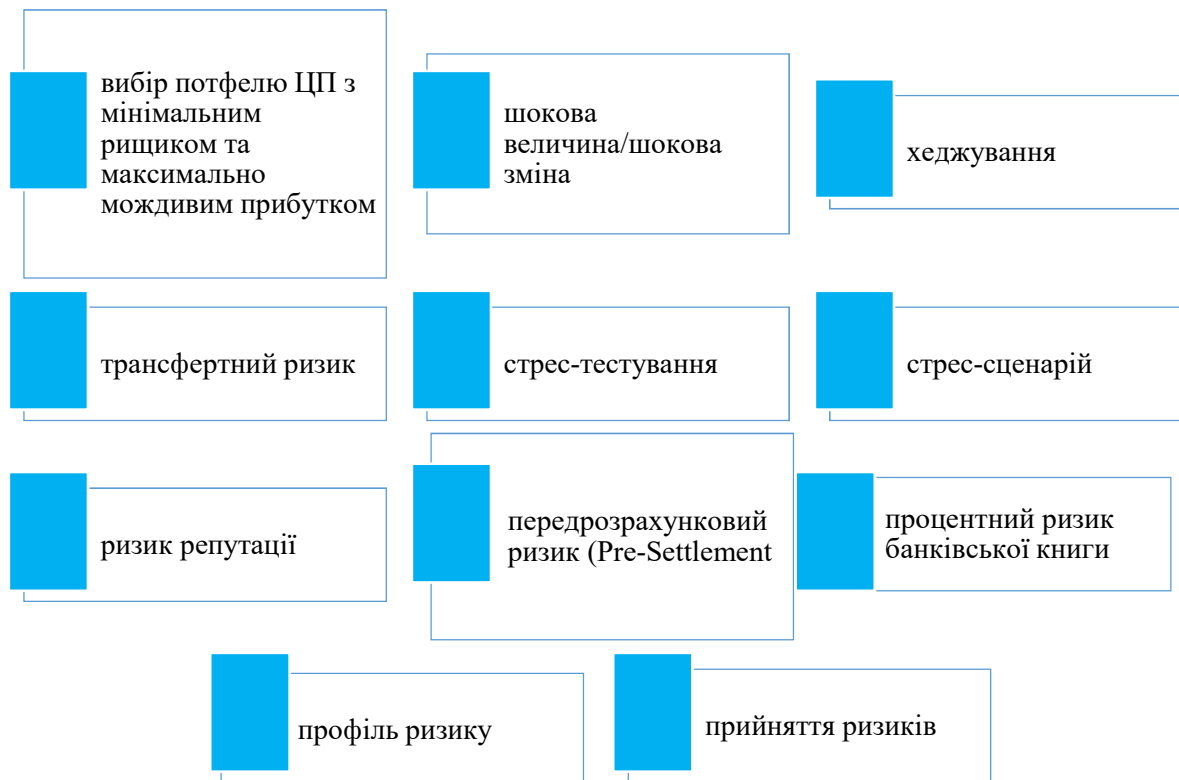

Рис.2 Структурування можливих видів ризику при наданні банківських послуг.

Ми систематизували основні можливі види ризиків у діяльності банківських структур, та наукове трактування вказаних величин, згідно нормативних документів НБУ. Врахування даних компетенції унеможливить банкрутство або збиткову діяльність банків, що загалом підсилить фінансову стабільність системи загалом, оскільки діяльність фінансових структур, завжди є індикатором на внутрішні та зовнішні загрози.

Література:

1. ПОЛОЖЕННЯ НБУ про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах. URL: [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18#n16>]

2. Dmutriv D., Dmutriv O., Harmatiy N., Harmatii S. (2020) Modeliuvannia vplyvu priamykh investytsii v Ukrainu na dokhid naseleння [Simulation of the impact of direct investment in Ukraine on population income]. Ivan Puluj: Life in the name of science and Ukraine. Book of abstracts of the International scientific and technical conference (dedicated to the 175th anniversary of his birth) (Tern., 28-30 September 2020), pp. 60-61 [in Ukrainian]. URL <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/32874>

3. Методичні вказівки для виконання практичних робіт з дисципліни «Математичні методи в менеджменті і маркетингу» для студентів спеціальності 051 «Економіка» денної та заочної форми навчання / к.е.н., доцент Н.М. Гарматій – Тернопіль, ТНТУ ім. І. Пулюя, 2021. – 37 с. <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/35627>